IV 61
Åbo
Svenska

FINGERÖFNINGAR

PÅ

TYRA

AF

—el —el—

ÅBO BOKTRYCKERI AKTIEBOLAG.

FINGERÖFNINGAR

PÅ

LYRA

AF

—¢|— —¢|—

Axel Fogelholm. Till Signe på hennes sjunde födelsedag.

ÅBO, 1881.

ÅBO BOKTRYCKERI AKTIEBOLAG.

Innehåll.

Samvetets röst . . . . . pag. 3.

Bäcken . . . . . „ 7.
Månen . . . . . „ 9.
Fången . . . . . „ 11.
Sommar och vinter . . . . . „ 14.
Mitt ideal . . . . . „ 17.
Årstiderna . . . . . „ 20.
Den väntande flickan . . . . . „ 22.
Verldens bitterhet . . . . . „ 24.
Hösten . . . . . „ 28.
Frågan . . . . . „ 29.
En döende sångares farväl . . . . . „ 30.

Till ett ungt brudpar . . . . . „ 35.
Till en värnepligtig . . . . . „ 38.
Till * * . . . . . „ 40.
Till Fanny . . . . . „ 41.
Till Anna . . . . . „ 43.
Minnesverser . . . . . „ 45.
Till Kalle och hans brud . . . . . „ 48.
Almas hals . . . . . „ 51.

Ett dundersiag . . . . . „ 55.
Verldsdamerna . . . . . „ 62.

Några drag ur smedsgesällen Klinkströms lefnad . . . . . pag. 64.
Ode öfver Slottsgatan i Åbo . . . . . „ 75.
Emmas mops . . . . . „ 78.
Våra snobbar . . . . . „ 80.
En tur genom Åbo . . . . . „ 84.

Samvetets röst.

(Till mig sjelf.)

Är det en klok filosofi,
Som du har för dig nu för tiden?
Du slagit dig på — poesi!! — —
Du måste vara något vriden!

Det finns ju skalder grufligt nu,
Och bäst för dig det vor' att tiga;
Nu "skrifver" ju hvarannan fru,
Måhända äfven hennes piga.

Hvad tänker du med allt dethär,
Vill du väl en publik förvåna!
Gör dig ännu ej det besvär,
Låt först din mogna skalle gråna!

Du tröstar kanske dig derned,
Att siskan också barnsligt drillar, —
Men vill du likna den, en ed
Jag svär, att du dig grymt "aprillar".

Du *gömmer* mig i hjertat blott —
— Min vän, förstod du riktigt piken?
Dig bry så litet nornans lott,
Mitt råd, förtjensten och kritiken.

Så gå då på, så långt det går,
Kanske ock du en gång blir mogen —
Om du ej andras bifall får,
Så får du ekots dock i skogen!

I.

Några sånger

af

allvarsamt innehåll.

Bäcken.

Du klara, du friska, du sorlande bäck,
Säg hvarför jag finner dig alltid så täck?
Hvad är det egentligt för slag i din sång,
Som tjusat mitt hjerta så högt mången gång?

Du leker så yr i din blomprydda bädd,
Hvars stränder gå fram så förtroligt i bredd.
Med glädje du vandrar din rastlösa gång
Och glittrar mot solen och sjunger din sång.

Omkring dig är växter och grönska och prakt
Och kringom dig strör du med osynlig magt
En sky af kristaller värd mera än guld
För törstande blomman i torkande muld.

Du badar den skuggande vidbuskens rot,
Du svalkar den brännande klippväggens fot,
Du skänker åt vandrarn, som går i din dal
En läskande dryck, så behaglig och sval.

Du talar ett språk, än af ingen förstådt,
Du kan, hvad de vise ej ens ha' förmått,
Ej snillen, ej drottar, ej kämpar i stål:
Du löser din gåta, du hinner ditt mål.

Ej fjällmassor hindra din ilande färd,
Som segrare går du igenom din verld,
Och möter en afgrund, dit störtar du ned
Och söker en genväg till törstande hed.

Och hinner du hafsvikens blånande famn,
Der ser du ditt öde, då vet du din hamn,
Men dör du i heden, försinar du der,
Så dör du med fröjd, ty din graf har dig kär.

O, brusa och ryt, eller dö och försvinn,
Men ville du byta din lott emot min,
Jag lefde så nöjd och jag doge så glad,
Blott jag såsom du finge draga åstad.

Månen.

O, du, som blickar ifrån det höga,
Från ryndens ljus
Och bär en tår i ditt himlaöga
Vid jordens grus,
Ej under, att du är bleknad vorden
Och bittert ler,
Då du går ensam på vakt kring jorden
Och sorg blott ser.

Du är dock härlig, du matta lykta,
Du är dock skön!
Du skänkt åt tusen så djupt betryckta
En tröstens lön. —
Ack, du har sett många ljufva stunder
Af Amors lek,
Då sälla par i Augusti lunder
Förgåtts i smek!

Du sett, hur' älskarens kyssar brunnit
På brudens mund,
Du sett, hur' tårar af smärta runnit
I afskeds stund. —
Men ock, hur' oskuldens dufva flugit
Med nattens vind,
Och hur' förföraren till henne smugit,
Som var så blind.

Då såg du ock i Augusti lunder
Med tårar visst,
Hur dygd och oskuld ha' dukat under
För våld och list. — —
— Du bleka måne, du må väl sörja,
Som allting sett,
Och jag vill ej om ditt svårmod spörja,
Ty du har rätt.

Fången.

Hvems är den sång, som der ur hvalfvet ljuder
Som der så mägtigt oss till tystnad bjuder,
Hvems är den sång, som både dag och natt
Der nere hörs så klagande och matt?

Ack, äfven denne arme är vår broder,
Han haft, som vi, en älskad far och moder
Och mången vän, som än han tänker på
Och mången fröjd i lifvet, han också!

Han varit fattig och ett hjerta vunnit,
Se der, hvarför hans lefnadsfröjd försvunnit!
Hans kärlek tändt hans åtrå efter guld,
Se der, den magt, som var hans ofärds skuld.

Den arme grep till detta olycksmedel
I sin förtviflan: en förfalskad sedel,
Och glömde, lutad mot sin flickas kind,
Att lagen icke, såsom han, var blind.

Nu är han ensam, ensam med sin ånger,
Sitt brustna hjerta, sina dystra sånger
Och bojan, hvilken, fast den väl är kall,
Dock ej kan svalka blodets heta svall.

Hans dag är mörk, han har ej frid om natten,
Ej tröst och lindring, endast — deg och vatten,
Ej eko ens, till svar på sorgsen sång
Och ej ett ur, som visar tidens gång.

Ack, suckar han, men brutna höras orden,
Ack, om jag kunde sjunka under jorden
Så djupt, att ej ens domedagens ljus
Förmådde tränga till mitt dolda hus!

Jag är olycklig, afskydd och föraktad,
Ja, som en bunden djefvul halft betraktad
Och för ett rytande min sång man tar,
Man rädes mig och sig tillbaka drar.

Ack, om jag dock, min arma, arma moder,
Helst blefve dränkt i dina tårefloder
Och öfvertäckt af dina lockars snö,
Då kunde jag med mera lugn få dö.

Min brud! Från mig du ensam intet röner,
Jag har nu mer ej tårar, suckar, böner,
Ej hjerta ens, ej någonting för dig,
Du är för ren, att något få från mig.

För din skuld blod, blott blod jag ville gråta,
Tills dessa murar blefve genomvåta, —
Men, ack, jag kan ej! Gråta är mig svårt,
Ty detta slag har drabbat alltför hårdt.

Nej, dö så snart som möjligt, dö, du arma
Och bed Förlossarn nådigt sig förbarma
Snart öfver mig och rädda denna själ
Åt dig och himlen. — Dö och bed, farväl!

Nu tystnar sången och nu tröttnar anden
Att honom lifva, — sakta emot handen
Hans heta panna sjunker maktlös ned,
Och så han hvilar nu en stund i fred.

O, vandringsman, som på ditt öde klagar
Och dock är fri, kan gå, hvart du behagar,
Men framför allt kan *hoppas*, — ack du är
Dock tusendubbelt lycklig mot denhär!

Sommar och vinter.

(Två tafior.)

I.

Den glödande solen går fram öfver verlden,
Högblå och skär synes himmelens rand.
Af halfljumma fläktar lätt upprörés fjärden,
Vaggande sqvalpar den sakta mot strand.

Till höger är viken bland grönskande stränder.
Lummiga björkar sig spegla deri,
Ur vassen framsimma ibland några änder,
Öfver dem kretsar ett surrande bi.

På kullen, som synes så väl ifrån fjärden
Ligger en stuga, rödmålad och nätt,
Med blomstrande gårdsplan omgifven af gärden,
Täta och prydliga såsom staket.

Vid stranden på bryggan der sitter en flicka,
Fiskarens dotter, en prydnad för ön.
Med längtan hon synes blott lyssna och blicka
Hänförd på sångaren ute på sjön.

II.

Ån utmattad vintersol går öfver verlden,
Grönblå och skarp synes himmelens rand
Och nordanvind bortsopar snön ifrån fjärden,
Uppbäddar vallar vid tillfrusen strand.

De afklädda björkarna susa så stilla,
Hopkrupen sitter en sparf på en qvist;
Nu sjunger ej mera den frysande lilla,
Maken hon sörjer, som nyss hon har mist.

Och öde står stugan deruppe på höjden,
Fönstret ett lakan för glasrutan bär.
Försvunnen är sommarn, försvunnen är fröjden,
Vintern och sorgen nu bosatt sig här.

Vid stranden på bryggan än sitter den flicka,
Hon, som der förr satt så glad och så skön — —
Men stum mot en isvak nu synes hon blicka,
Likblek, förgråten, försänkt uti bön.

Mitt Ideal.

Mot drömda rymder väl sig illusionen svingar
Och flyr och lemnar allt att dö i glömskans hed,
Men bars min tanke än af millioner vingar,
I qvinnoögat dock den sjönke maktlös ned.

Afskudda, vandringsman, ditt stoft från dina fötter,
Ur känslans tempelgård förstör hvart maskfrätt träd,
Uppryck ur själens djup hvart svek med stam och rötter,
Träd fram och se, men böj din stolta panna ned!

Jag för dig icke nu till våra barn af verlden,
Som endast bada sig i smickrets vällustflod,
Som däras utaf prakt, som tjusas blott af flärden
Och få till sist blott qvar en — krossad minnesstod.

Nej, tusen gånger nej, för dem din möda spara,
Kyss icke stoftet dör, du blir då stoftets slaf.
Vik undan, blunda, fly! Ja fly dem likt en fara,
Som hotade ditt lif med en för tidig graf!

Men se, o, mänska här, en öm, en ädel qvinna,
För henne tändas bör vår sanna offergärd.
Af barnaoskuld blott dess rena ögon brinna,
Ej af passioners rost dess himlaglans är tärd.

Ej söderns färg hon bär, — nej blod af nordens fäder
Svagt purprar hennes kind och i dess pulsar slår!
En ytlig strålglans är ett bländverk, som förleder,
Är lik en iskristall, som smälter och förgår.

Så ljusbrunt hår hon bär som ljungen uti skogen,
Så blå är hennes blick som vattnet uti sjön,
Som siskan ljuf hon är, som turturdufvan trogen,
Dess själ är skön som guld och ren som första snön.

Se der, den hulda bild, mitt inre troget gömmer,
Se der, den varelse, som tanken ständigt ser,
Se der, det ideal, om hvilket hjertat drömmer,
Se der, den skapelse, som själen stumt tillber!

— Men hon, en hägring är, hon viker blott tillbaka
Och endast tanken kan den drömda bilden nå.
På ödets tafla står det hårda ord: försaka!
O, Nemesis, hur kan, hur vill du gäckas så?

Blir drömmen verklighet, det tanken fäfängt spårar,
Och skall den någonsin ett spår ens finna — nej!
Vi arma menskobarn, i all vår vishet — dårar,
Vi tingens öde se, — vår morgondags dock ej!

— el — el —

Årstiderna.

Nu bäcken är frigjord, se våren är här,
Och himlen ren ljusnade guldskyar bär.
Då drifvan är dödad af solpilar skarpa,
Hörs necken i böljorna stämma sin harpa,
— Och köpmannen tänker på bättre affär.

Du härliga årstid, välkommen igen
Med glittrande vågor likt smältande tenn,
Med tjusande fägring i skogar och dalar,
Med lärkan, som drillar, med göken, som galar!
Välkommen, välkommen till norden igen!

Bland rosor och liljor i ändlösa tal
Snart djurverlden irrar i glad karnaval.
För humlor och bromsar, som blåsa fanfarer
Fly korna till skogs, såsom slagne tatarer; —
Mot småttingar ofta en väldig blir skral!

Hvems pensel kan måla en midsommarqväll,
Hvems tunga besjunga dess fröjd i hvart tjell,
I byar, i städer, i furstliga salar?
Hvem tyder det språk, som från klyftorna talar?
En hvar kan blott se, att naturen är säll.

Men, ack, huru kort är det glädjande rus!
Ty snart kommer hösten med stormarnas brus,
Då bortförer svanen till södern sin maka
Och tordönen hemskt uti rymderna braka
Och upplysa himlen med flammande ljus.

Men snart få vi likväl en tröst i vår sorg,
Då julljusen tändas i koja och borg,
Hvar gumma syns le och hvar gubbe blir munter,
"De små" i familjen gladt tumla "herunter"
Och ungmön skär sönder en tillämnad korg.

När snön håller samman och luften är blid,
Då uppstaplas vallar, då manas till strid;
När kölden som värst uti knutarna knakar,
Då lägrar man sig kring en brasa, som sprakar
Och sagor berättas af den, som har tid.

Den väntande flickan.

Solen slukas upp af hafvet,
Dagens ljus är snart begrafvet —
Skynda, gosse, till din vän!
Ack, du dröjer, dröjer än!

Sippans blida kalk har domnat,
Vikens matta våg har somnat —
Skynda, gosse, till din vän!
Ack, du dröjer, dröjer än!

Vinden uti löfven leker,
Turturdufvan maken smeker —
Skynda, gosse, till din vän!
Ack, du dröjer, dröjer än!

Nattens timme har försvunnit,
Himlens facklor ren utbrunnit —
Gosse, lemnar du din vän?
Ack, du dröjer, dröjer än!

Redan spännas dagens segel —
Ack! en båt klöf vattnets spegel —
Älskling, skynda till din vän!
Skynda i min famn igen!

Verldens bitterhet.

Jag tänkte nu väl sjunga om
Hur bitter verlden är;
Förnuftet sade dock, vänd om,
Om vänskap är dig kär!

Till hälften lyder jag, men får
Väl ånger ock deraf,
Ty jag har sett "ett litet sår,
Som mitt förakt jag gaf".

Det såret heter verldens dom,
Som botats dock så lätt
Som då en bannlyst gick till Rom
Och afsvor der sitt vett.

En mäktig påfve herskar i
Vårt hjerta än i dag,
Den påfven heter Kryperi,
Hans valspråk är: bedrag!

Lyd honom, menska, och du ser,
Hur' hvarje saknad flyr
Och huru verlden mot dig ler
Och lyckans morgon gryr!

Blott du kan hyckla riktigt väl,
Du nog din lycka gör;
Lyd ingen varning af din själ,
Gif äran blott gehör!

En gerning döms på tusen sätt,
En menska likaså —
Och allt, utom hvad hon gjort rätt,
Man gerna pekar på.

Af många har man detta rön,
Att rätt och sanning flytt
Nog ofta för vårt qvinnokön,
Då det blir — ungt på nytt.

En qvinna i sin ålders höst
Är ofta lik en hamn,
Som, fridlös, endast har den tröst,
Att fläcka andras namn.

Väl undantag från deras tal
Det finnes, men så få
Som perlor ibland musselskal,
Der hundra knappt ge två!

En dygd i verldens stora mund
Blir väl så liten gjord
Som en krokan, som gjort sin rund
Omkring ett middagsbord.

Ett fel blir deremot, gudnås!
Som ockrarns kapital,
Då ränta uppå ränta fås
I stora, runda tal.

En allmän mantel detta är:
Att "folket säger så",
Den kan betäcka väl en här
Af lögner stora, små.

Ett ord, en blick behöfves blott
Af missförstånd, då man
Blir *mål* för tusen tungors skott
Och *målas* riktigt grann!

Så ljug, o menska, ljug med magt,
Kräks all din galla ut,
Men en gång dock med djupt förakt
Du skall bli sedd till slut.

Du har en tunga fått af Gud,
Lär tacka Gud för det,
Men härma icke slika ljud,
Han — vissa djur har gett!

Hösten.

Du härliga högsommar, du är förbi
Och stormvinden furorna kränger,
De flyende måsarnes ängsliga skri
Nu knappt genom stormarna tränger.

Och seglarens farkoster vräkas som flarn
Mot blindskär, der böljorna bryta.
Naturen är uppskrämd, den liknar ett barn,
Som hör, huru vilddjuren ryta.

Tungt stålgråa molnbäddar öfver oss gå,
De svalnade himlarna mulna,
Och hafskungen fryser och skogsdungens rå
Vill gråta, då björkarna gulna.

Den knäböjda blomman förgråten förgås,
Dess purprade kalk är förblöden.
Af stormvinden klippväggens hjerta snart nås,
Naturen ses kämpa med döden.

Frågor.

Du hulda flicka, sorgernas försköning,
Har denna bild dig nånsin varit klar,
Att en gång af en dygdernas belöning
Ett syndastraff allenast kan bli qvar?

Säg, har en dröm uti ditt hjerta smugit,
Som sagt, att det i lifvet finns en ros,
Som har, — då tiden honungen utsugit —
Blott qvar ett gift, som aldrig flyr sin kos?

Blir du så arm, att du en gång skall finna
På denna hårda samvetsfråga svar:
Hvarför väl afgrundslågor en gång brinna
Uti ett bröst, der himlen nedlagd var?

En döende sångares farväl.

Kort var, o, Sångmö,
Älskliga väsen,
Kort var den tiden,
Du dröjde hos mig!
Tomt är mitt hjerta,
Stum är min lyra,
Rosorna vissnat
På tonernas stig — — —
Sväfvar blott sångens
Sorgliga genljud,
Tyst, som en susning
I andarnas lund,
Svagt endast höres
Döende sångarns
Klagande grafsång
Vid midnattens stund.
Tystnen, I stormens

Sorgliga toner,
Orgel ackorder
Mildt tyckas mig nå,
Sångaren somnar,
Vaknar ej mera,
Slumrarens ande
Till himlen vill gå — —
Nu, mina kära
Sånger, farväl nu,
Ljufliga balsam,
Som gjöts i min själ!
Nu, I, min lyras
Döende toner,
Låt oss då skiljas,
I kära! Farväl!

II.

Tillegnanden.

Till ett ungt brudpar,

(På bröllopsaftonen.)

Nu är den härliga timme slagen,
Då natt går ned öfver bröllopsdagen!
I två, som länge hvarann förstått,
Ert hjertas mål nu i afton nått.

I två, hvars hjertan i flammor brinna
Och jord och rymder i dem försvinna,
O, sen dock ned från er himmelsfärd
Till oss och denna vår vänskapsgärd!

Nog kommer Amor vår bön förutan,
Så lätt som vintertid — *rim* på *rutan*
Till er, men vi kunna be ändå,
Att han må komma till oss också.

Här se vi nu tvenne höga magter
Från kärleksgrufvans fördolda schakter
Förenade emot himlen gå,
Så mägtigt knutna ihop som få.

Af lyx och tvång är ej bandet knutet,
Ty midt i knuten det band är brutet,
Som knyts af guld med ett kallbräckt stål,
Då etsen blott är ett ytligt präl.

Det sker ej nu som i penningverlden,
Der kölden grinar bak hufvudgärden,
Och uti *smeknåna'ns* blomsterspår
En lifslång *rötmånad* dystert går.

Nej, döf för tvånget och blind för prålet
Har Amor skjutit sin pil i målet;
Så blind han är, har han sett likväl
Det ädla, sanna uti er själ.

O, brudgum, lär att din magt värdera:
Var make endast, men icke mera!
— Låt ömhet blifva ditt första bud,
Du myrtenkransade, sköna brud!

Glöm likväl ej dina forna vänner,
Ty en och hvar ibland dessa känner
En sådan smärtsam och grym förlust
Som då en vän går från hemmets kust.

Din tanke ofta tillbaka skicka
Till flydda dagar, då du var flicka,
Så sköna bilder du aldrig ser,
Betänk det, aldrig i lifvet mer!

Din lott är nu, att som makes maka
Få njuta ofta, men ock försaka
Och höra ofta från många håll,
Att lifvets sång också går i moll.

— Blin sälla! mera kan jag ej önska.
Må fridens väna oliv blott grönska,
Tills att cypressen den löser af
Uppå en fars, eller moders graf!

Till en vän,

(Som blifvit värnepligtig.)

Amice mi, o qvanta dira sors!
"Nå herri kors", hvar skall jag nu dra kors,
När också du skall in vid militären —
Och lyfta på gevären!

Det måste bli en gruflig gymnastik,
Att bära rensel och schinell och — pik
Samt stå i lederna och grina illa —
Jo, jo, min gubbe lilla!

Och du, min bror, som aldrig luktat krut,
Hur tänker du nu börja slå dig ut?
Få se, vid någon riktigt svår manöver,
Att du ej må "slå klöfver"!

Nog blir det svårt för dig, som är så kär,
Att få mot Amors båge ett gevär — —
Väl bättre hördes qvittret af en "gumma",
Än skrället af en trumma!

Dock skull' du räta på dig mer och mer,
Om, alla till förderf, du blef off'cer,
Ty bland tyranner mot sin arma nästa
Är du långt från den bästa.

Du vor' fullkomligt lik då, käre bror,
Hin håle sjelf, "om blott du hade klor" —
Och jag, jag ville hellre då se "tonten",
Än dig, min vän, för fronten.

Bäst vor', om du från sådant sluppe bort
Till din pulpet, fast der ibland är "torrt",
Men bättre passar du att rita rhomber,
Än stå och kasta bomber.

Begär befrielse och tag betyg
Uppå att du är predikant i smyg,
Men vill man likväl ställa dig i roten,
Så — såga af dig foten!!

Till * *.

Unga flicka, gå att lifvet njuta,
Gå att älska, lefva och — förskjuta,
Men en gång skall dock din sparda tår
Falla djupt i hjertats öppna sår.

Lyd ej nå'nsin svekets lömska lagar,
Skydda, flicka, dina oskuldsdagar!
Ormen lurar i den skönsta ros,
Stjäl ditt hjertas frid och flyr sin kos.

Vänskap, ungmö, är den första källa,
Hvarur lifvets glädjeströmmar qvälla;
Kärlek är den andra, men, min vän,
Drick dock blott en enda gång ur den!

Till Fanny.

På hennes namnsdag.

(med en blomma.)

Var hälsad genom pennans matta drag,
Fast grant min lyra ingalunda klingar,
Med dennas enkla toner flyr dock jag
Till dig i tanken uppå sångens vingar.

Ej vintern vilda blommor bjuda får,
Dess famn är kall och blommans stängel bruten,
Men här en odlad dig till mötes går,
O, Fanny, blir hon väl af dig förskjuten?

Hon är din slägting, och hon liknar ju
Till färgen dig, fast ej ditt språk hon talar:
En blomma, hulda Fanny, är ock du,
En blomma, vuxen uti * *:s dalar!

Men * *:s blomma visst är skapt att stå
Som prydnad på ett Floratempels tilja,
Ty ganska sällan tör man träffa på
En blomma liksom du — båd' ros och lilja.

Nu gryr den dag, som fått ditt ljufva namn,
Den andra dagen i vår nya månad,
Och fast den än bär vintern i sin famn,
I månget bröst den gjuter sommarns trånad.

Till lyckan också nu jag bedja vill,
Att hon till dig allt stort och skönt må sända,
Men skänka dig en ny förmåga till,
Att kunna — släcka lika bra som tända.

Må flere år blott bära gyllne frid
I stilla vintrars, glada vårars famnar,
Tills att vid gränsen af vår korta tid
Du i den bästa fridens boning hamnar!

Till Anna.

(På eft. m. af hennes födelsedag.)

Tankens snabba pil vill stanna
Och jag sjelf förvirrad står,
Då nu först jag mins, att Anna
Just i dag fyllt femton år.

Slika fel i våra tider
Endast du kan öfverse
Och fast jag kom sent omsider,
Hoppas jag förlåtelse.

Mycket, ja oändligt mycket
Skulle jag nu säga, men
Får ej glömma hufvudstycket,
Att lyckönska dig, min vän!

Jag besjönge smärta växten,
Ögats azur, halsens snö,
Men bör hålla mig till texten:
Just till Anna, dagens mö.

Låt mig önska ständig lycka,
Idel glädje, trefnad frid,
Måtte hälsans rosor smycka
Dina kinder all din tid.

Måtte himlens stjernor klara
Lysa på det skönas stig,
Måtte himlens englar spara
Rum ibland sig ock åt dig!

Minnesverser

(vid särskilda tillfällen.)

Ack, vore jag en nerf, som ledde till ditt hjerta,
Längs mig skull ingen bitter känsla gå,
Jag slete af mig sjelf, förr'n någon smärta
Din oskulds glädje skulle störa få.

Samma fosterländska öga
Sett oss växa i sin famn,
Samma mål, det stora höga,
Ofvan molnen, är den hamn,
Dit vi ock tillsammans böra
Gudalånet återföra.

Fly längs tidens skumbeklädda strömmar
Njut af lifvet, älska, älskad var!
Men låt dock i dina ungdomsdrömmar
Mig ändå som skugga helst stå qvar.

Fast muntra gossar finns "i långa banor",
Som hänryckt dyrka dig och "stå på tå",
Så mins, att en, som slogs bland dina fanor,
Än önskar plats bland dina gossar blå!

Den vers jag skrifver må du glömma
Såsom ett minne af en vän. —
Din *lexa* rättfram må du glömma,
Men bakfram ber jag, glöm ej den!

Om i en lugn och stilla aftonstund
I tysta tankar du försjunken sitter
Och lyssnar till, hur i en sommarlund
Zefyren blandas utaf fogelqvitter:
— Om du vid brasans sken en vinterqväll
Med slutna ögon om ett fordom drömmer
Och utaf dessa sköna minnen säll
En stund vid kolnad glöd allt annat glömmer,
Så låt bland dessa minnen mig också
Helt litet blott, ja, fastän huru föga,
Ja, fast som halfglömd skugga helst få stå,
Men få en blick utaf ditt minnes öga.

Vänskapliga stämma, som talar bland bröder,
O, tystna ej nå'nsin i menniskobröst!
Den bästa är du att den sorgsne ge tröst,
Den starka är du, som den vacklande stöder,
Förklinga ej nå'nsin, o, härliga röst!

Din skål, min bror, ren förrän korken smäller,
Din skål, då glaset derpå drickes ut,
Din skål, då jag de följande ihäller,
Din skål, min vän, ändå, fast allt är slut!

Till Kalle och hans brud,

(med ett bruddynvar.)

Nu har jag riktigt kommit på det hala,
Skall jag väl tiga, eller skall jag tala?
Svårt val! — — Ack, sånggudinna, apropos!
Det här väl borde du förstå dig på.

Kom, hjelp mig nu, jag är i gruflig klämma,
Jag vet ej, hur jag skall min lyra stämma,
Jag fruktar, att jag ej kan ta räson,
Kom hit och hjelp mig du och gif mig ton — — —

Nu öfver molnen, rymdens mjuka mattor,
Min sångmö kommer kuskande med kattor,
Hon stiger in, hon är på godt humör,
Hon griper lyran och dess strängar rör.

Hon vill ha melodi till dessa rader, —
Jag föreslår en — stump af "Kalle Glader";
Hon tycker, att det icke passar alls
Och klämmer till uppå *en gammal vals.*

Men om jag nu på något sätt mankerar,
Så veten, att Gudinnan sjelf dikterar;
Förlåten henne, om så är, jag ber,
Men jag är fri, ty jag är blott sekter:

Här är ett dynvar, mine käre vänner,
Hvars saga jag till hälften endast känner,
Men sen ej mer, än att det fylls med dun
Och blir i ro — *kanske* — i er paulun!

Dess yta är som vanligt utstofferad,
Den har en krans af runor inbroderad,
Der *telningar* och *blommor* synas gro, —
Det der betyder något, kan jag tro!

Mån I på dynan få så ljufva drömmar,
Att de i rymden fritt med lösa tömmar
Må stundom himlens sköna nejder nå
Och stanna der och sucka djupt hå, hå! —

Se så, se så, sin väg nu sångmön rusar
Och piskar efter, att det riktigt susar!
Det var en fasligt bråd och plötslig flykt
Och visan fick en hastig ändalykt!

Hon for, som af en orm hon blifvit biten,
Men hon var afundsjuk väl, stackars liten,
Ty det står skrifvet, att det kostar på,
Att lefva länge och få ogift gå.

Almas hals.

På befallning

(i anledning af en mängd smickerpoesier.)

En sådan magt jag ej besitter,
Att sjunga om en hals, som din,
Den sjunger bättre nog, än min,
Och då en näktergal der sitter,
Hvad båtar andra *foglars* qvitter?

Min sång skall derför lång ej blifva,
Ty "på befallning" hellre vill
Man taga från, än lägga till,
Och endast *trögt* jag kan beskrifva
En, af en gud böjd, marmorskifva — —

Som en gudinna du om dagen
För verldens blickar tar dig ut,
Tills qvälln och — maskeradens slut,
Då gräns för konsten och behagen
Blir hårets *fäste* jemte — kragen.

Då konstens penslar fritt få sväfva,
De göra lätt i kroppsfigur
En engel på makulatur
Och kunna få så skön som Eva,
En bild, för hvilken man kan bäfva.

Ditt hår, som likt en blomsterstacke
Beskuggar urnan skär och fin,
Är *hö* uti *förgylldt* porslin,
Och halsen lofvar "upp för backe"
Men ljuger, som en — *Alma-nacke!*

III.

Skämtsånger.

Ett dunderslag.

(Skizz.)

Uppträdande personer:

ROSALINDA LILJEGREN, (som nyss blifvit enka) 19 år.
GUNNAR BLOMSTERTAND, löjtnant, 23 år.
KAJSA, Rosalindas jungfru, 50 år.
Mamsell **ROSE MARIE** (åldern varierande).

ROSALINDA *(sitter intad vid ett bord och gråter).*

KAJSA, *(som sedvanligt nedtager fakturor, hvilka man hängt för fönstren).*

Så har då frun nu blifvit enka!
Ja, herri Gud, nu är han död,
Och frun hann knappast riktigt tänka,
Så blef hon lemnad utan stöd — — —
Han var väl litet gammal redan,
Men han var hjertegod ändå, — —

Det märkes nog, att han gått hädan,
Det är så tyst i hvarje vrå.
Gråt inte så — — —

ROSALINDA *(vänder hemsökt mot fönstret).*

Har processionen
Ren hunnit fara här förbi?

KAJSA.

Ack, jo! De sista sorgehjonen
Nu här på tomten äro vi!

ROSALINDA.

Jag var så svag och likrädd sedan,
Att jag ej kunde följa med — — —

KAJSA.

Det sade alla ock, emedan
De alla sågo, hur' ni led — — —

(Kajsa för ut lakanen).

ROSALINDA *(springer upp).*

Nu är jag fri! Ack, hvilken känsla
Af glädje, mod och vaknad kraft!
Det känns, som om man skulle pensla

Mitt hjerta med en gudasaft!
Ack, om den långa "sorgetiden"
Blott vackert skulle taga slut,
Och jag från dessa vinteriden
Till nöjets vårdans sluppe ut!
Nu kan du komma, o, min Gunnar,
Nu vill jag blott emot dig le
Och mer än förr jag dig nu unnar,
Nu är jag fri — — du *friare!* — — —
Välsignad vare lungkatarren,
Som sändt min Liljegren för hin!
Nu är jag qvitt den gamle narren
Och nått mitt mål, hans penningskrin.

KAJSA *(hörar in).*

En herre kom — — —

ROSALINDA *(afsides).*

Skall jag ge korgen!
Låt se! *(högt med bedröfvad röst)*
Hvad kan han vilja nu?

KAJSA.

Han bad, att få beklaga sorgen,
Han gret, han ock, min stackars fru!

ROSALINDA.

Jag vill försöka då betvinga
Min bittra smärta på en stund — — —

KAJSA.

Jag får till främlingen då bringa
Det svaret från er egen mund!

(Rosalinda sänker höfvit och Kajsa går. Strax därpå inträder en ung löjtnant i rummet).

ROSALINDA.

Min Gunnar! *(omfamning).*

LÖJTNANTEN.

Ack, min Rosalinda!
Förlåt, att jag ej hejdat mig,
Men inga lagar kunna binda
Min kärlek fjerran ifrån dig!

ROSALINDA.

Ack gerna, gerna jag förlåter
Hvad helst man gjorde mig i dag, — — —
Jag utaf glädje nu blott gråter,
Jag dansat mig helt matt och svag — —

LÖJTNANTEN.

Martyren, som nu bojan mistat,

Dess bild har Amor drag för drag
Med pil uti mitt hjerta ristat,
Jag ser den nu båd' natt och dag! *(häntförd)*
De ögon blå, den skära kinden,
O, denna mun, o, denna hals,
O, detta väsen, lätt, som vinden! — — —
Gif mig en kyss blott — — —

ROSALINDA.

Hvad befalls?
En kyss, en kyss! — — Jag måste undra —
Det var en önskan ock, minsann!
Om du helst hade bedt om *hundra*,
Men *en*, nej pass, det går ej an!

LÖJTNANTEN.

Du är dig lik, min huldgudinna,
Allt samma varma, glada själ!
(kysser henne).
Ack, jord och himmel nu försvinna — — —

ROSALINDA.

Nå, Gunnar — — — kläm mig ej ihjäl!

LÖJTNANTEN *(kysser henne åter.)*

O, låt mig då min längtan mätta!

ROSALINDA.

Tyst, Gunnar! — — dörrn är ej lås — — —

LÖJTNANTEN.

Hvad är väl himlen emot detta — — —

ROSALINDA.

Ack Gunnar, Gunnar, jag förgås! — — —
Kläm mig ej så — — nå, nå, var stilla! — — —
Din skalk, du borde få en korg!

KAJSA *(rusar in).*

Frun, kattan spyr, det bådar illa! — —
Hvad — — hvad — — hvad ser jag! — —
Sådan sorg!

ROSALINDA *(sliter sig lös).*

Tyst, tyst, min vän — — jag är förlofvad!
(buller utanför).

KAJSA.

Hvad? — redan på begrafningsda'n? — —

Mamsell ROSE MARIE *(rusar andtruten in).*

O, gläds, mitt barn! — — Gud vare lofvad! —
Din man — — var — — — skendöd!

LÖJTNANTEN *(slår sig för pannan).*

Åh, för fan — — —!

ROSALINDA *(rusar ursinnigt mot mamsellen, men dånar på halfva vägen).*

Verldsdamerna.

Nu qvinnan småningom syns börja blifva van,
Att röra uti allt, blott icke uti maten.
Hon läser politik, ger kök och kärlek f—n
Och har blott detta mål: att blifva — *man*
i staten.

Ack, den som kunde se i nästa sekels bok,
Visst skull' man häpna vid, hur *flickorna* förtrampa
De bruk, som gälla nu. — Ja, det går rakt
på tok!
Dock verlden har ej ljus — man bränner
endast lampa.

En mö, som kärlek bytt emot filosofi
Och som på embetsväg sin utkomst söker vinna,
Plär nu till allra först försöka på att bli
En *lägrefolkskoleprounderlärarinna!*

Hon lefver, verkar, dör uti den fasta tron,
Att hon har medfödd rätt att männerna regera;
Hon drömmer endast om sin "emancipation",
Men ej att hon är född, att sin tur föda flera.

När hon bland unge män studerat medicin
Och petat uti allt och med sitt "oskuldsöga"
Trängt in i allt — i *allt* med ogenerad min —
Hvar finns dess blyghet då? — hos henne finns
den föga!

O, qvinna, qvinna, du, en stråle från Walhall,
Från Edens tid det enda goda, som blef lemnadt!
Hvi skall du svika så ditt milda, sköna kall
Och lösa det, som var till lifvets gåta ämnadt?

Några drag ur smedgesällen Klinkströms lefnad.

I.

Klinkströms fosforism öfver kärleken.

Det hör *hin håle* till att vara kär,
Fast föremålet ock en *engel* är;
Det är ett *helvete* förutan like,
Fast flickans öga är ett *himmelrike*.

II.

Klinkströms kärlek.

Klinkström vandrar ut, att fria
Till en flicka fin och nätt;
Denna kände hjertat klia
Långt för detta för en sprätt.

Klinkström stackaren fick korgen,
Ty han var en fattig f—n,
Men i glädje byttes sorgen,
Han blef kär ren andra da'n.

Han förklarade sin låga
För en liflig symamsell:
Fick en korg, då han ej våga'
Kalasera hvarje qväll.

Hos par enkor äfvenledes
Friar han en vacker dag,
Får dock korgen allestädes,
Ty hans "säkerhet" var svag.

Nu fick Klinkström plötsligt ärfva
Tvenne gårdar af en tant:
Friarbragder, förr så djerfva,
Nu gjorts lätt för någon slant.

När han nu gick utom skjulet,
Gjorde hvarje ungmö halt,
Lyckan tycktes vända hjulet,
Klinkström dyrkas öfverallt.

Men han hade sett på resan
Många prof af hycklets gud,
Han drog flammorna vid näsan
Och tog aldrig någon brud.

Han fann Hymens band för simpla,
Sen han ärft sin rika tant, —
Klinkström började att pimpla
Och blef snart en pröfvad rant.

III.

Klinkströms stora princip.

Hvad ondt kan ligga i
Att en gång blott om dagen
Få prata vackert med mitt lilla krus? —
Då glädjens blommor vissna i mitt hus,
Jag gerna umbär kaffe, té och snus,
Kan läsa in min halfrökta kardus
Och bränna surved, för att spara ljus,
Blott jag kan få ett litet ljufligt rus,
Då jag dock låter bli,
Att göra emot lagen.

IV.

Klinkströms vaggvisa för punschflaskan.

Slumra, min älskade, trånande sköna,
Sof vid mitt hjerta, sof roligt, sof ut!
Snart skall du lyckosam nedkomst få röna,
Snart ditt välsignade tillstånd tar slut!

Älskling, o, snart skall jag smägtande brinna,
Snart skall din lifsdam förkrossas i grund,
Snart skall ditt guldgula hjerteblod rinna
Ned genom strupens förtorkade sund!

Luta dig, älskade, dröm vid min sida,
Snart skall du känna, hur korkskrufvens klo
Genom *din* hjerna mekaniskt skall glida
Samt tvinga *min* byta plats med min sko!

V.

Klinkströms grafsång för punschflaskan.

Ack, den som slagen är, han ligger
Och slafven, som är köpt är såld
Samt fåfängt man af grafven tigger,
Hvad ren den fått uti sitt våld. — — —

O, flaska, hvilken gruflig fara
Du nu har råkat störta i!
O, hvilken flaska, hvilken vara!
O, fröjd, du är förbi, förbi!

Se der, hur gruset i sig sankar
En saft, som stämt hvart ljud till ton, —
Der rinna många sköna tankar
Och mången härlig illusion!

Jag hade lust, att högt förbanna
Den magt, som sänkt vår fröjd i dyn —
Betänk, en "fjerndel" af en kanna!
O, ve! det svindlar för min syn!

Dock, hon är död, ej mera spörjen,
Dess dom stod förr i ödets skrift,
Men sörjen, mine herrar, sörjen
Och sucken tyst vid hennes grift!

Må du få ro! Gå ej att spöka,
Låt aldrig höra af din röst,
Så att ej falska bilder öka
Den smärta, som nu tär vårt bröst. — — —

— Från himlen föll ideens stjerna!!
Vi måste dricka graföl, vi!
Åh gudskelof, att man fått hjerna,
Som hjelper sig i bryderi!

O, bål, i dig vår sorg vi dränke,
Du himladrömmars hufvudkudd!
Mot dig vi lute oss och tänke
Helt lugnt, du död, hvar är din udd?

VI.

Klinkströms klagan öfver björnarne.

Ö, ve, hur mången
Är ej fången
I sitt eget lilla bo,
För glupska björnar,
Som likt örnar
Sänka sig med lyftad klo!

I alla gränder
Ser man fränder
Artigt stå och passa på.
In i butiker
Då man viker,
Om man ej "tillbaks" kan gå.

I mörkret är det
Dubbla värdet
Väl för den, som vill gå fri.
Om solen skiner,
Morska miner
Enda räddningen då bli.

VII.

Klinkströms ode öfver sin gamla skinnmössa.

Ack, hvilka förfärliga tider
Du härdnade mössa uppnått,
Hvad grufliga plågor du lider,
Min redliga, gamla kalott!

Lik parkernas gångar på Haga
Är malstungna skinnmössan min,
Lab'rintens mysterier draga
Igenom båd' stoppning och skinn.

Din graf du så när hade funnit
I rännstenens böljor i går,
Om icke din husbonde hunnit
Få fatt i ditt stripiga hår.

Skull' jag dig i stärkelse doppa,
Så blef du smart "stukad" igen; —
Det hjelper ej lappa och stoppa,
Du blir lik ett kråkbo, min vän!

Jag minns, då på Aura åstranden
Jag tog af en "flamma" godnatt,
Då fick jag mösskullen i handen,
Men mössan, hon satt der hon satt.

Gif efter, min trogna, jag fruktar
Ju bara din stenhårda stomm! —
O, mössa — du lik redan luktar! —
Kom med mig på sophögen — kom!

VIII.

Klinkströms farväl.

För sista gången här jag lutar
Nu min person mot hemmets plank,
Farväl nu, mina ärfda knutar,
Jag sålde er, och blifvit — pank.

Farväl, min stora trekannsflaska
Och du, min trogna bränvinskagg,
Er vän skall nu kring verlden traska
Och supa upp sitt sista plagg.

Farväl, mitt kära fähusdike!
Jag ofta hvilat i din krom,
Vändt nunan mot vårt himmelrike
Och granskat vårt planetsystem.

Min döda tant, o, frid din aska,
Der du får törsta utan vin — — —
Nu syder jag uppå min flaska
Och tar in litet medicin.

O, känslans sköna morgongryning
Nu sipprar genom hvarje led!
Åh, åh, med hvilken ljuflig dyning
Nu bränvinsklunken böljar ned!

En vacker natt, jag vill ej klandra,
Och ståtlig fullmån, vid min själ! —
Nej, det kan snart bli tid att vandra,
Ännu en sup och sen — farväl!

IX.

Klinkströms slut.

Vår Klinkström slöt ej nånsin dyrka
Den gröna flaskan i sitt lif, —
Till sist så stal han i en kyrka
Af brist på mynt och tidsfördrif.

Nu blef dock gubben Klinkström knipen
Och fick kring benet jernring; —
Hans fasta vilja och — principen
Nu gagna längre ingenting.

Men andra dagen på verandan
Af grafven Klinkström sof helt sött, —
Han hade stått och — hållit andan,
Tills han helt slätt af qväfning dött.

Ode öfver Slottsgatan i Åbo.

O, gata, du, som ifrån dombron går
Och bron till Runsala ju nästan når,
Du synes fått en sällsam lott, o gata:
Du synes skapad blott för stadens lata!

Nog mången har ett skäl, att hit han kom,
Det stora skälet, att han vänder om,
En parallel med rännstenen beskrifver
Samt går och gapar och begapad blifver.

En vändningspunkt är Hjeltens fläkterörn,
Är Annes fönster, eller Frenckells hörn
Man gör retur, — snart träffas några fränder,
Och man gör höger om igen och vänder.

Men ofta vänds ock förr'n i Frenckells hörn,
Om man i fjerran varsnar någon "björn", —
Man lemnar vän och samtal, för att hinna
Det nya målet, det, att fort — försvinna.

De som vid "Slosis" ha' sin bo-lokal,
De slippa köpa hvarje mode journal,
De titta endast ut ifrån sitt fönster
Och vända om med hufv'et fullt af mönster.

Man kunde tro, att hvarochen der går,
Skull' söka något visst borttappadt får;
Man kunde också bilda sig den regel,
Att "Slosis" är kokettens andra spegel.

Fast rum på "Slosis" nog finns bredt och långt,
Så är på norra sidan ofta trångt,
Det är, som skuggan likväl vördnad bjöde,
Ty södra sidan, hon är tom och öde.

Ja, ofta trängseln är "på norr" så svår,
Att man kan trampa på sin nästas tår
Och fast man framåt djerft sig söker bråka,
Kan man tillbaka på ett släp få åka.

Vid slaget sex om aftonen det är,
Då man egentligen bör vara här;
Då mörkt det är, och matta lyktor glimma,
Då just är "hufvudflaxens" rätta timma.

Der mången sökt sin lilla söta vän,
Och mången mö der mött sin hjertesven,
Der mången ann', för trånaden ett mönster,
Sett melankoliskt upp mot Norstedts fönster.

Der röras damer uti stora stimm,
Der söka skalder ofta efter rim,
Och sprättar sen, — i armkrok hela bundten!
Samt sist af allt — "magistern jemte glunten".

O, "Slosis", o, du fristad i vår stad,
O, du, vår erkändt enda promenad,
Bär nu, som förr, din trottoir med heder,
Bär våra ättlingar till tusen leder!

Hvad vor' vår lefnad, om ej uti den
Fanns nedlagd gudagnistan kärlek, men
Hvad vore kärlek utan "flax" en dosis,
Och hvad vor' "flaxen" utan dig, o, "Slosis"!

Emmas mops.

En mops har Emma städs på släp vid fällen,
En hjulbent "firma", hållen fullt så väl
Som förr i verlden guldet utaf trollen
Och snart så kär som Emmas egen själ.

En ljuflig lott han eger här i verlden,
Det bör den vise medge till och med:
Han delar Emmas plats på hufvudgärden
Och får i fred der krypa upp och ned.

En furste till och med skull' lyckan tacka,
Om han ett kärligt ord fick från den mund,
Som kysses af en lurfvig, tårögd racka,
En gammal, tandlös före detta hund!

Han njutit många himmelskt sälla stunder
Vid Emmas barm, vid hennes hals och kind,
Han hört, han sett så mycket, — det är under,
Att han ej är båd' galen, döf och blind!

Den afundsvärde! Ofta får han höra
En hviskning om den käraste som fanns,
Och jag vill tro, att han med spetsadt öra
Skull' löpa till mig, om jag ropte — "Frans"!

— Men likväl, mops, du stryka får på foten
Och mer ej trassla dig i barmens flor,
Då snart en fästman fastnar i den noten;
Det kan gå förr, än någonsin du tror!

Våra snobbar.

Bland alla folkslag, som här bli sedda,
Är snobbnationen den mest utbredda,
De kräken ser man nu öfverallt,
Ja, äfven fast det är litet kallt.

Det är likväl en antagen regel,
Och den besannas af slägtets prägel,
Att lif, att hälsa till först beror
På rummets värme, der snobben bor.

Är det så kallt, att ej brasan hjelper,
Han skrakande i sin säng sig stjelper,
Drar allt uppå sig han har af ull,
Sen först han supit sig litet full.

Han lindar in sig i tjocka täcken
Och tar sig ut som ett frågetecken;
Han drömmer om, huru söt han är
Och hur' i honom hvar mö är kär.

De rika snobbar jag nu besjunger,
Ty de, som utstå en veckas hunger,
Blott de få lysa en stund i sta'n,
De snobbar ger jag af hjertat fan. —

— Att han är "vigtig", så lagen säger,
Men snobbens nacke är det som väger,
Ty luggen tynger der rundt omkring
Och inn' i skallen finns ingenting.

Minst som en kejsare han sig skickar
Med vida byxor och stela blickar,
Han ser ej mången, fast han *ser upp* —
Så stolt som han blundar blott en tupp.

Se här, ett snobblejons högsta goda:
En bal, ett rus och en flaska soda,
Och här hans största utståndna sorg:
En värdshusräkning, som sänds — i korg.

Med pengar blott kan en snobb sig röra,
Men utan låter det ej sig göra, —
För själens skull måst' han "lefva bon":
Han kan ej tänka, hans tid blir lång.

En snobbs resurslängd är dock ej liten,
Ty dör hans fader, så föds krediten,
Blott han sig skaffar förmögen brud
Och framför allt förer duktigt bud.

Men om af henne han dock får korgen
Och ingen dåre mer går i borgen,
Han till en enka då fria törs —
Ja, eller rättare till dess börs!

Med fraser då han sitt språk *förtenner*,
Ty knappt till namnet han kärlek känner,
Hvem skulle lärt honom känna det? —
Hans mor kanske, som är utan vett!

Men sansen slutligen snobben sviker
Och utanlexan vid fruns repliker,
Trots ordspråk, hosta och annat bråk,
Går öfver skrankorna för vårt språk.

Han tuggar naglar och bryter stickor
Och söker ord uti alla fickor,
Men värre blir det för hvarje tag;
Han bleknar af, som han finge slag.

Då snillets sol icke längre skiner,
Han böjer knä och ger ömma miner,
Men enkan tror honom dödligt kär,
Och "ja" får snobben för sitt besvär. —

— Vi lemna honom på giljarresan,
Men, läsare, tag dig sjelf om näsan,
Ifall ock du, såsom mången ann',
Har redan gjort, eller gör som han!

En tur genom Åbo.

(1 Juli 1880.)

Längs Åbo å komma vi så sakta
Och vandra förut, för att betrakta
Det bruna, grumliga gytjespad,
Der "Nystad" går mot vår gamla stad.

Vår blick till först möter gamla slottet,
Som blott står qvar som ett straff för brottet.
Der glädje förr njöts ur guldpokal,
Nu rassla kedjor bland samvetsqval.

Der rundt omkring ligga stora städer
Af digra stockar och skräp och bräder,
Som resa utrikes via Hull,
Likt våra damer — för att bli gull.

— Ack, hurn underligt ödet fogar,
Då engelsmän bo i Finlands skogar,
Fast många känna oss knappt ett grand,
Så mycket mindre besökt vårt land.

En byggnad småningom synlig blifver,
Som *socker-bruket* nog bifall gifver;
Och lazarettet med sin rubrik,
Så blekt och gult såsom dess publik.

Strax under "Rättikan" stannar båten —
— Der mången ann' också slutat stråten,
Då han sett på, hur' vår sol sjönk ned
Samt stått och svärmat och — gjort så med.

Men hvilket märkvärdigt sagounder
Har flyttat packhusets trogna kunder,
Vår hamnbustropp, detta himlalån,
På andra sidan precis om ån?

Kanske man saken dock så kan tyda,
Att stadens packhus skull' börja "syda",
Ifall man tillåte detta drägg,
Att luta jemt mot en enda vägg.

Nu invid "societén", för detta
Stå de och äta, men bli ej mätta —
Dock skull' den mödan dem väl bli spard,
Om der, som förr, funnes billiard.

Om oss mång' "leriga" kuskar täfla,
Men börja "perkla" och slå och "jefla",
Då vi den lataste ropa på,
För att i lugn oss kringskåda få.

Längs salutorget nu leder stråten
Med samma fart såsom sist med båten,
Det länder grålle till stor gloire,
Ty "Nystad" mångdubbel hästkraft har.

Vår lycka kan man ej heller skylla:
Förbi Charybdis och långt från Schylla, —
(Teaterhuset och Phoenix) — går
Vårt tåg så tryggt, fast i snoda spår:

Ty framför oss går en man, som bråkar,
Med att stå stadigt på sina "påkar",
Tills han tangerar en gammal tant
Och gör en svindlande ytterkant.

— Från dygdens fjät är nog ofta nära,
Att det i rännstenens djup kan bära,
Och mången svalkat sitt heta blod
I denna nutidens syndaflod. —

Nu vända vi öfver bron mot kyrkan,
Der bildadt folk plägar egna dyrkan
Åt allt, hvad skönt som de *se* deri —
Men hvad de *höra* förtiga vi.

Der nära se vi vår stads lyceum,
Hvars ungdom afsjungit nyss Te Deum
Och rest på landet, att föra bud,
Med fripass mången, en ann' med "hud".

Två eldar ligger det midt emellan:
Der firman Rettig och här "Pinellan",
Som uti lustgården länge stått
Lik kunskapsträdet på ondt och godt.

Här se vi ock ifrån forna dagar
Ett minne, danadt af konstens lagar,
Utaf en hjelte från ljusets ban,
Af vår och Fennias far, Porthan.

Vår grålle ruskar så trögt på nacken,
Då det bär af upp mot Nylandsbacken
Och stannar tvärt efter allt besvär
Snedt mot fru Böckers atelier.

Här se vi Kuppis, det paradiset,
Der ingen engel dock står med riset,
Men ljufva dofter och öppen "grinn"
Blott vinka vandrarn, att stiga in.

Och parken sen med sin dunkla grönska!
Hvad kan en gentleman högre önska,
Hvar kan mer ostörd han bli, än här,
Om han är "dillig", om han är kär.

Dock må hans nymf, eller ock patrullen
Ta' honom — vi resa utom tullen
Från stadens brännande tegelugn,
Att söka svalka och frid och lugn.

Så här som allestäds' kan man känna
Igen en verkan af "Alis" penna:
På denna väg, nu så bred, som två,
Man för en tid sen knappt kunde gå.

Till venster plötsligt ifrån vår bana
Vill grälle vika — af gammal vana —
Till ett för honom så kändt gebit,
Som borde helgas med dynamit.

Det är det enda, här motstått "Ali",
Näst dessa bon med sitt "kâli kali",
Som skräpa trakten på höger hand
Med gamla kär'ngar i gödningsland.

Snart Virvotus, den så landtligt lugna,
Af skalder ofta så skönt besjungna,
Pikanta hyddan vid skogens bryn
Framsticker leende för vår syn.

Och när vi derifrån sedan hunnit
Till skansen, — då ha' vi målet vunnit.
Der sluta många med oss sin färd
Och bli i fred för vår arga verld.

En stund vi gå i de dödas rike,
Att söka namnet på någon like,
Som uti lifvet oss varit kär
Och nu bland torfvorna ligger här.

Det är ett rike man måste prisa,
Hvars individer ej nå'nsin visa
Ett tecken en gång till någon schism,
Blott en fullkomlig socialism.

Här skall en människa allting mista,
Utom sin ryktbarhet och sin kista,
Men de försvinna ock ganska snart,
Om man ej gjort något underbart.

— En men'ska är dock af lumpet värde,
Sen anden en gång gått sina färde;
Blott ogräs växer af henne opp,
Fast man planterar så väl dess kropp! —